

THE
NIGHT SEDER
BAIS MEDRASH
TAILORED TO FIT YOUR SCHEDULE AND YOUR NEEDS

Week 9

שומרים

רמב"ם אישות כ"א
ראב"ד
מגיד משנה
שו"ע חו"מ קע"ו ח'

לז"נ ר' שמואל-ל יוסף בן ר' מרדכי אהרן ע"ה

לז"נ שלום פנחס בן מרדכי א-ליעזר ע"ה

לז"נ ויצה בת ר' שמואל-ל זאב ע"ה
לז"נ לוי בן דוד שלמה
לז"נ שמואל-ל זאב בן לוי

A program funded solely by the Night Seder Bais Medrash
Please contact us for sponsorship opportunities

ראב"ד

מגיד משנה

לעיל סק"ך) : (כ"ט) נעת שעתה מלאכותיה. משמע קלת שאם שברה שלא
נשעת מלאכה חייבת חבל ל' הירושל' שהביא המ"מ בפכ"א מה"א ה"ו קהם
האשה ששברה כלים בחור הכית פטורה משמע אפילו שלא נשעת מלאכה :
(ח' א"ב העיר) (שלחן ערוך - הרגיל) עמוד מס 248 : אה"ע קתר, יוסף בן אפרים) הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

סעיף ו' יתן ודחה אם שינו כו'.
השני, אפי"ה כל שלא עסקו בהעסק בע-
כאלו לא נתחפזו יחד אלא כל אחד קנה
דעת הר"ף בשערי זד"מ [אות ח'] מ"ט
הביעות. דמיון דלא אשמו המעות
ממה שהיו, הו"ל כאלו נמקרו או
נפתחו בעדן הן נעין, שנחבא כסעף
שלפני זה [סעיף ה'] דהוא לפי המעות:
בן ויהיה לו שלישי הירוה וכן
עשו. פירוש, שגבו החוב כסוע
שמעון, והחוב היה דרך משל ד'
והובים ועלה צו רביע ג' והובים
והרביע הוא הירוה, נמצא דהוא ליה
לשמעון השליש מהירוה החוב, ולראובן
ג' חלקים בירוה וגם גוף החוב לראובן,
ואפי"ה נטלין בשוה כמה שהירוהו
אח"כ בהסמרה שקט ומכרו, דהו"ל
כמים שהטילו למים זה מזה חב
מאחיס כו'. כאן דחה אותו ליתנם.
פירוש, שדמייהו הירוה אין לי עמה אבל
אמנו היום או מחר, לאפוקי אם דמי
אותו לומר שלא ליתן לו חלקו,
ובדמיון: בן או שינה בענין
השותפות. דדרך השותפין להניח כל
אחד מעמיו בהשותפות, ולהיותם
שניהם שרים בהענין הנולד לפניהן:
סעיף ח' בן שומרי שבר הן. דכל
אחד עוסק ומשמר חלק חבריו בשכר שגם

⁽¹⁷⁾יש מי שאומר שאם עלה בו ריוח אחר שהגיע זמן חלוקה שקבעו ⁽¹⁸⁾נוטלים לפי המעות. ⁽¹⁹⁾והוא הדין אם שינו ממה שהמנו בתחילה נוטלין לפי מעוטיהן).

ז (מו'ע'פ'יש מי שאומר שאם נגנבו או אבדו

החוב ^אהולקים לפי המעות. הגה ^בראובן שהיה לו חוב ואומר לשמעון שיסייע לו בגביית החוב ^איהיה לו שליש הריז וכן עשו ואחר כך קטו סחורה הוו כשנים שהטילו לכיס דהרי ^א [ע] לשמעון חלק בריות ^ב ודוקא שקנו אח"כ הסחורה ביחד אדעתא דשותפות אבל אם ראובן הוא הקונה ושמעון סייעו אין לו בריות כלום שהרי לא נדר לו רק חלק בגביית החוב ולא צמה שהריות אחר כך ואין צריך ליתן לו רק כמה שנותנין למסייע לחצירו. ^ב ראובן ושמעון שנשתתפו להלוות לגוי וראובן נתן לו חלקו ואח"כ אמר הגוי שאין צריך יותר ואמר ראובן לשמעון שיתן לו חלקו למה שהלווה ושמעון ^א דחה אותו לתנם ובתוך כך נפטר ^ג [שמעון] אפילו הכי זכו יורשיו בחלק הריז דהרי לא מחל לראובן אבל אם אמר שמעון שלא ליתן חלקו ^א לא שינה בעניין השותפות ואבד חלקו מן הריז וצ"ל לקמן סימן זה סעיף מ"א.

ח 'השותפין²² שומרי שכר הן שאם נגנב או נאבד מהשותפות ברשות אחד

ציונים ומקורות (ח) שם נשם הרמ"ה. (יח) ב"י שם נשם הרמ"ף נשפטים* שערי שבעות שער ח'. ד"מ ח'. (יט) קור סעף (ט"י) י' נשם הרמ"ה. (כ) ב"י סעף ו-י' נשם רש"י. ד"מ שם סעף ח'. (כא) ב"י שם. עין ד"מ שם רמקן בן (רמק רש"י). (כב) מרמל תשובות פרק מן שהיה נשי ס"י רל"ו-רל"ח. ד"מ ט'.
(כג) תוספת מהדורת הסמ"ע. (ד) תוספת מהדורת הסמ"ע.

עֵרֵךְ לַחֵם

סעיף ו'. זמן חלוקה שקבעו כו'. אפילו נתיקר אותו עסק. (סוד סעיף ח' בשם רמ"ה). שם בסופו. וכן אם שינו ממה שהתנו תהלה. (שערי שבועות שער ח').

מורי זהב

סעיף ז' בהג"ח. שליש הריוח. פירוש, בהחוב עצמו יש קרן וריוח:

באר הגולה

ע. גם זה שם [במודר] בשם הרמ"ה. *ע. עיין בב"י שכתב ח"ל ומיהו ללמוד לא נפקא לן מידי מדברי השפ"ה, כיון דדבריו בהלכות מסכימין עם הכי רמב"ם, פשיטא דהכי נקטינן, עכ"ל, ומבואר בסעיף ה' [באר הגולה אות ד.], ולי ז"ע כמה שלא כתבו הרב רמ"א לעיל בשם י"א. סעיף ד' פ. גס זה שם [במודר] סעיף י' בשם הרמ"ה, וביאר שם הטעם כיון דלא אשתמיא גופא דממונא. ג. דרך השו"סין להניח כל אחד מעומי בהשקפות ולהיות שניהן שוין זה. ק. ששם כתבו המחבר שז"ע. סעיף ח' ר. לשון הטור סעיף י"א, מימרא דשמואל ז"כ דף מ"ב ע"ב.

ביאור הערך

לג. יש מי שאומר שאם. כמו אצל שורים לעיל [סקלא] בירושלמי, הוואל
ועומדין ליתקן כמותין דמי כנ"ל: לו. רה"ה אב. כן פירש בשערי שפוט
[שער ח], דלןק אמר רבא (בבבובות צ"ג ע"ב) בלקח שור למרישא ועומד
לנביחה דכל אחד נוטל לפי מעותיו, לפי ששניה. ורז המנוטל סבר דזה אין
שמי עד שטכחוהו ממא, אצל כל שניה לא פליג. ועיין דרישה [סעיף ח' ד"ה
ודעת הר"ף בשערים]: סעיף ז' לה. יש מי שאומר שאם. כנ"ל בסעיף
ה' אצל אם המעות קיימים כו', ולאו דוקא אסמא דלנוטל: (ליקוט) יש מי
שאוומר כו'. חוספסא דנ"מ, הציא הר"ן* סוף פ"ק דגטין [ה' ע"ב מרבי
הר"ף] גבי מ"ש עס [י"ג ע"א] והלכא למנה קצור כו', שנים שטעילו למס וז
יף י"ט (ע"פ): (ליקוט) יש מי כו'. חוספסא [שם] הציא הר"ן סוף פ"ק
לו. ראובן שהיה כו'. פסוט מהכ"ל [בסעיף ה']: לו. ראובן ושמועון כו'
כו': לה. ושמועון דחה כו' אבל אם כו'. בימ ל"ד א' כ' לא שילם
ה' א' אשפסא כיפי כו' הסס כו': סעיף ח' לו. השותפין. כ"כ *מ"ג כ':

פתחי תשובה

ועיין ד"מ ת"ש בזה, סמ"ע (סקי"ת): [הע"ד בא שואמר, מימה למה כתב זה וקשה על הרמ"ה שהביא הטור, שכתב ומתבאר כי, כלילי הוא מסביר, ומתבאר אחד עוסק ומשמר חלק חבירו בשכר שגם חבירו יתעסק וישמור חלקו, ומי"ט כתב זה אם זה במחילת השמות, סמ"ע (סקי"ת):

מסר' ברוד

ישימון קצור מחבר ספרו ד. יוש מי שאומר שאם נגבדו. נ"ב יעון בשות' מהר"ל סי'
(ק"נ"ב) [ס"ח] בדבר השולל מהר"ל ז"ל:

חידושי חתם סופר

מחבר סעיף ח', השותפים. ג"כ, מיין היטוב משוכני חמ"ס סו"מ סי' ל"ג וס"ל ל"ו:

באר היטב

ב. המעור. פירוש, אף שמדוברו מ. עין בשבועת ר"מ אלשך סי' (קל"ז) [קרי:]
 ש"ך [ספי:] ב. שינו. פירוש, אפילו הסכימו יחד על השינוי אפי"ה כל שלא עסקו
 בהעסק בענין שעל מחשבת חתיה. ה"ל אפילו לא נחשבו יחד אלל כל אחד קנה
 גלגלון י"מ מי שומר, והלא נוספתה עליה היא והביאה הר"ן בגיטין ואין חולק עלה.
 פירוש [ספי:] ש"ך [ספי:] ב. הירוח. ר"ל מהסוד עמלו: סי' ע"ה פ"ב שבר. ש
 הרמ"ם [ספי:] ב"ה לדווא' שסמך י"ב, דלו הר"ל ש

חידושי העמ"ק

ש"ך סקיד. תשובת מורי' אלשיך. י"ב, ועין תשובת בני אהרן ס' ל"ה: טעמ' ד'.
 חולקין לפי מעות. י"ב, עין ירושלמי פ"ד דב"ק הלכה א', הובא בגמרי' ריש פרק הכית
 והטעם (כ"ה ע' ע"ב דפני ירוק'), ומשולל שם. דוקא דבני סגולה ומעורר שמואל הרבה בזה,
 וזה הספק לפי המעות. אלז דבדרים גסס אמרין הספק דכוס. וכתב הגמון, שמעין מ'
 טעמ' ירו"ם (ד"ב טעמ' י'). כהנא, דר' יודן: י"ב סעט' י'. וספחא ערובא. ערובא.

סעיף ח' (פ"ד) וז"ל הוי רק בשומר חנם כו'. דין זה לימא, ואשמיטמיה למור"ס הסו' [ב"ק ל"ו ע"ב ד"ה כגון] והר"ש ריש פרק שור שנגח ד' וה' [שם פ"ד סי' א'], וה"ל אפרים [המובא בבעל המאור] ובעל המאור [שם י"ז ע"ב מדפי הרי"ף] ונמוק"י [שם] בשם הרמ"ה, וזרעטורה שם נ"ד"ה ר"ש אומר, דכחנז גבי חפסו ניזק, לר' עקיבא דלמר שומפי הוי, אינו חייב כשהזיק אלא כפי חלקו שיש לו בו, וכ"כ האגודה שם [סי' ג'] והטור לקמן סוף סימן מ"א בשם ר"י והר"ש, וכן פסק מהרש"ל שם [ים של שלמה פ"ד סי' א'], וגם הר"צ גופיה מביא סברה ר"י והר"ש לקמן סוף סימן מ"א. ואפילו המולקין שם י"ל דמודו הכא,

מכתי' דדוקא *הסם שחפסו בעל כרחו של מוזק א"כ מסתמא קיבל שמירת כולו עליו, משא"כ הכא. ואף שנסמ"ע לקמן סוף סימן מ"א חילק בין מוקין לאצידה, דבריו לא נהירין כלל וכמו שכתבתי שם [סק"ה], אלא דהעיקר דאפילו שומר חנם לא הוי*, וכ"כ בעל המאור שם והמרדכי פרק חזקת הבתים [ב"ב סי' תקל"ח] להדיא, דדוקא כשומר שמור לי ואשמור לך, אצל כשומר אחד נסתם אפילו שומר חנם לא הוי, ומציאים ראייה משור שהזיק לר' עקיבא, דלע"ג דהוי שומפי אינו חייב רק על חלקו. וגם באשר"י ריש פרק שור שנגח ד' וה' כתב גבי שור שחפסו ניזק לר' עקיבא לא נעשה שומר רק מחלקו, דהוי כמו חפץ ששהו ר' שלפעמים זה שומרו ולפעמים זה שומרו ולעולם אחריותו על שניהם, עכ"ל. וגם מה שהוציא הרב כן מהגהות אלפסי [המובא בציונים אות כ"ג], אינו מוכרח כ"כ, ע"ש. ואפילו ס"ל *להגהות אלפסי הכי, יחיד הוא נגד כל הכך דבזמנא שהבאמי, ודוק. ושם ראינו בתשובת מהר"ם אלשקר סי' ד' [קש"כ] כ"כ בשם מהר"ם, דשוקף הוי שמירה בצעלים ופטור אפילו מפשיעה, ולעולם לא הוי כשומר שכן אלא כשומר לו בפירוש שמור לי היום ואשמור לך למחר כו', וכן מלאמי בתשובה שאלה, כמדומה לי שהיא להרא"ף [לפנינו בשו"ת סי' קצ"א] כו'. אלא שכתב אחר כך ע"ז ח"ל, ואין נראה כן מדברי שאר המפרשים ז"ל והמחברים כו' עד נקטינן דלדברי כולם כו' עד וכ"ש בפשיעה, עכ"ל. ואין דבריו נראים לי, דודאי דברי מהר"ם ברורים ועיקר בש"ס, מדפריך [ב"ב מ"ג ע"ב] ואמאי שמירה בצעלים הוא, ומשני דלמר ליה שמור לי היום ואשמור לך למחר, דמסתמא הו"ל שמירה בצעלים עד דלמר ליה בפירוש שמור לי היום ואשמור לך למחר, וכן מלאמי בצעל העיטור גלות שוקף (דף כ"ו ע"ד) ח"ל, ונעשים שומרי שכן זה לזה, ודוקא שומר לו שמור לי היום ואשמור לך למחר, הא לאו הכי מסתמא שמירה בצעלים היא, עכ"ל. ומ"ש מהר"ם אלשקר ואין נראה כן מדברי שאר מפרשים ז"ל והמחברים כו', לימא וכמו שאנאר וולפע"ד אישמיטמיה כל הכך פוסקים שהבאמי שסבירים כמהר"ם], והמחברים שכתבו סתם דשוקף שומר שכן הוא, לא ידעתי מאן נינהו, וכל המחברים שכתבו סתם דשוקף כשומר שכן כתבו צידו דהיינו כשומר לו שמור לי היום ואשמור לך למחר, ואפילו ימלא שום מחבר שלא כ"כ צידו, אין ראייה, דלא עדיף דברי אומר מחבר מדברי שמואל בש"ס [שם מ"ב ע"ב], דקאמר נסתמא השותפים נעשו שומרי שכן זה לזה, ואפ"ה מפרשים להש"ס דהיינו דוקא דלמר ליה שמור לי היום ואשמור לך למחר, וכן כתב רבנו ירוחם נתיב ל' ח"ב, שותפים שאמרו שמור לי היום ואשמור לך למחר נעשו שומרי שכן זה לזה ואינה שמירה בצעלים, עכ"ל. וגם דעת הטור ושו"ע כן, וכמו שפירש הרב בהג"ה. ומה שכתב וכ"כ הר"ם מקו"י ז"ל ואם יטעון השוקף כו', אינו ראייה, דז"ל הר"ם מקו"י בסמ"ג עשין פ"צ ריש דף קס"ח, ואם יטעון השוקף מאורע שאירע במזמן השיתוף, הרי דינו כשומר שכן להחמיר בגניבה ואצידה ולהפטר מן האונסין, דלמר שמואל בפרק חזקת הבתים השותפין נעשו שומרי שכן זה לזה, ודין שומרי שכן וחיונן ופטורן ביארנו בהלכות שכירות, עכ"ל. ובהלכות שכירות בסוף עשין פ"ט כתב, האומר לחבירו שמור לי ואשמור לך הרי זו שמירה בצעלים. אמר שמור לי היום ואשמור לך למחר כו' נעשים שומרי שכן זה לזה, עכ"ל. וא"כ ממילא נשמע דמ"ש בעשין פ"צ היינו דומיא דמ"ש בהלכות שכירות. וכן מ"ש הר"ש בתשובה [כלל פ"ט סי' ד'], שהביא מהר"ם אלשקר] יש לפרש כן, דלא עדיפי דברי הר"ש בשמירה מדברי שמואל, וכמ"ש לעיל. וכן מ"ש הגאונים גבי שותף שמכר באשראי כו', אין ראייה, דמייירי נמי בענין שהיה השותף מחויב להעמקן זמן ידוע ואש"כ יתעסק חבירו זמן ידוע, או אפשר דמכר באשראי הוא כמויק צידים*,

ערך לחם

סעיף ח'. בזמן שמתעסק בו, בחיוב נמור, כלומר שהתנו בתחלה. אבל אם אינו מחויב וסייעו בתורת נדבה דינו כשומר חנם. [נשלי הגבורים על המרדכי

ב"ב סי' תקל"ח אות ד']

באר הגולה

ש. דמיוקי לה רב פפא שם דף מ"ג ע"ב.

ביאור הגר"א

מ. ודוקא. כן משמע ב"מ פ"א [ע"א], דוקא שמור לי כו' שומרי שכן:

פתחי תשובה

ב"ק פרק שור שנגח [פ"ד ה"א] תני ג' שהטילו לכיס ונגבו כו' ובפירוש הפני משה שם, ועיין בשו"ת הר"ן סי' י' ובשו"ת הרב מו"ה משה רטנבורג חלק חו"מ סי' י"ח, ע"ש היטב ועיין בפתחי תשובה ליו"ד סימן ק"י סק"ב: סעיף ח' י. רק בשומר חנם. עיין באר היטב [סק"ד] שכתב, והש"ך כתב דדין זה לימא כו' עד דאפילו שומר חנם לא הוי כו'. ועיין בתשובת חתם סופר חלק חו"מ סי' צ"ג, שהאריך לבאר דהעיקר כהרמ"א ז"ל דהוי שומר חנם, וכתב שנעלם מהש"ך דברי הרא"ה הובא בספר שיטה מקובצת לב"ק ריש פרק ד' וה' [ל"ז ע"ב] כו', ובסוף כתב שיש על דבריו לפני הגאון מהר"ם בנעט ז"ל והסכים ג"כ לדינא כהרמ"א ז"ל, ע"ע כן אין לזוז מפסק הרמ"א, ואפילו קים לי לא מצי למטען. וכתב שכבר האריך בתשובה אחרת ועשה מעשה ככה, ע"ש. והתשובה האחרת היא כס"י צ"ז, שם הוה עובדא בראובן שמעון ולוי שלקחו מרגליות בשותפות, וידוע אצל סוחר מרגליות שמי שיש לו מרגליות בכיסו מוכרים להביא לו עוד אחרים למכור, על כן מיהר ראובן ולקח מרגליות של שותפות הנ"ל לכיסו שאם יסכרם יהיה הרווח לאמצע ואם יודמן לו לקנות אחרים על ידם יהיה לו לבדו, וכן היה שקנה ע"ז זה אחרים. שוב אחר זמן רצה שמעון שיתן לו המרגליות ואמר שרוצה למוכרם, ונתנן ראובן לידו, אמנם לא מכרם שמעון ועיכבם כל ימי השוק. ואח"כ נסעו ג' השותפים לביהם, ובאמצע הדרך צעק שמעון כי אבד המרגליות של שותפות וגם שלו, שנתנם יחד לתוך כיסו התפור תחת הבגד קטן שסמוך לגוף, ועתה הראה היאך ניתקו קשרי התפירה ונפרד הכיס מהבגד לאורכו ולרחבו קרע גדול ונפלו משם המרגליות שלו ושל שותפות ונאבדו. ועתה

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כב חו"מ ו (קלג - קפח) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס: 310 הוד

(יה) ים חלקו השותפות ב' עין
נמשכת מהרא"ן ששון [שם] בזה
[קש"כ]:

היה השני עמו במלאכתו כשהתחילה שמירתו
והשני פטור שהראשון היה עמו במלאכתו
כשהתחילה שמירתו. הגה (י"ח) חלקו השותפות
לגמרי ונשאר ביד אחד מהם לפרוע לגוים ואז נגנזו ממנו אין חבירו חייב לשלם
לו ההפסד אבל אם נשאר גם כן לשני מן השותפות הוי שמירה בצעלים וההפסד על
שניהם.

ט ^{ב"ח} אחים שהם שותפין יכול כל אחד למחות בחבירו שלא יקנה דבר לעצמו
מהשותפות אם לא ינכה אותו מחלקו ואם לא מיחו וקנו לעצמם כשבאים
לחלוק שמין הבגדים שעליהם כפי מה שהם שוים בשעת חלוקה ^{כ"ח} אבל אם
כלו לגמרי או אבדו אין מחשבין אותם להם ואם קנו בגדים לנשיהם ולבניהם
ולבנותיהם ^{כ"ח} אין שמין אותם במה דברים אמורים בבגדי חול אבל בבגדי
צינים ומקורות (ד) מהרי"ק שו"ט (קיד) ק"ד, ד"מ עט.

והשני השני דהיינו רציעת מכולו
עליו לשלם לחבירו. אבל אם אחר
שעסקו ביחד ונפרדו זה מזה חזר
ושמרו הראשון ונגנז מידו, אזי ודאי
חייב לשלם לחבירו חצי שלו מכולו, ואם
נגנז בשעה שעסק זה השני אחר
לכדו, פטור כולה מחבירו, וק"ל.
ועמ"ש עוד מזה בפרישה [שם]:
סעיף ט' ב"ח אחין שהן שותפין.
פירוש, שהן שותפין בעצמם שהיה להן
אציה, וה"ה אם נשתתפו בממון של
עצמן או שאר שותפים וכמ"ש מור"ס
בהג"ה: ב"ח אבל אם כלו לגמרי
ב'ו. דלמדו חז"ל דעת השותפים
דמחלו אהדי כה"ג, כיון דלא מיחו
אזי התנו מתחלה: ב"ח אין שמין אותן. כיון דאין דרך נשים וזנים לז"ד ולשום הנגדים שעליהם, אמרינן דמחלו אהדי בזה. אבל נגנז שנה
דיוכלן לשלמן לז"ד לשומן, הוי דיניהו כנגדים שעל השותפים עצמן, דאם הן צעין שמין להן למלקן:

ערך לחם

הסחורה במעותי ובמעוטיך שנתת לי, ועכשו חזר שמעון ואומר לא
קניתי אלא במעותי לעצמי, ישבע שמעון שכן הוא יפסד. ואם נשבעו
לקנותה בשותפות חייב. רדב"ז סי' א' ל"ו [בב"ח]. וחזק על דאביון. ראובן
שאמר לשמעון שיסייענו לנכות חוב ויתן לו השליש, וגבו החוב והרריחו
במעות, דינם כשנים שהטילו לכיס זה ק' וזה ק"ק. גבי סעיף י"ד בשם רשב"א.
ודוקא כשסייע במשא ומתן שלאחר כך. אבל אם לא סייע במשא ומתן
ונשא ונתן ראובן לבדו, אין לשני חלק בריוח.

טורי וחב

ויהי בהיותם בדרך נגנב הסוס האחד ששכר תחילה. והשכירי דפטור
ראובן, דאע"ג דהתחלת השכירות היתה שלא בבעלים, מ"מ כיון
שאח"כ הוה שכירות מחדש והוא בבעלים, שהרי שכן בעליו עמו,
ומפקיע השכירות שהיתה בלא בעלים. ואין להקשות, הא אמרינן כאן
דהראשון חייב כיון שהיתה ההתחלה בלא בעלים, שאני הכא דיש כאן
שכירות חדשה ששכר הסוס הראשון על חודש אחד, ודמיא למ"ש
בפרק השואל דף צ"ו [שם] ורבינו [הטור] סימן שמ"ו סעיף (פ"ט) [י"ט],
במי שהיה בידו משל אשה אחת פרה בשכירות [ונשאה, דאחי שאלה]
בבעלים, ומפקיע השכירות שלא בבעלים דמפקיע, ה"נ דכוותיה: עוד
שם בהג"ה. חלקו השותפות ב'ו. לא עמדתי על פסק זה. דעיקר טעמו,
דהשותפין שומרי שכן הם, שכן כתב שם מהרי"ק סי' (קיד) [קיד]
בהדיא. וא"כ קשה, דאם לא נשאר אלא ביד אחד אמאי הוה שומר
שכר, דאחר אותה חלוקה אין לו שום הנאה ממנו, אלא ע"כ דהך
שמירה שייכא לשמירה שהתחילה בעוד השותפות קיימת, ואז הוה כל
אחד שומר שכר לחבירו, א"כ תימא להי"ג שמירה בבעלים, כיון
שבתחילה היה השותף הב' ביחד. ואין בידו לישב, אלא אם אותו
נשאר בידו היה מתעסק תחילה קודם השותף הב', נמצא דשם לא היה
על אותו שותף שום שמירה בבעלים בשעת התחלת השמירה דוקא,
וכאן לא נפסקה השמירה הראשונה שהיתה שלא בבעלים, וצ"ע:

באר הגולה

סעיף ט' א. שם [בסוד] סעיף י"ב, כ"כ הרא"ש נפקדו פרק קמא דנ"ק
[סי' י"ג], ממימרא דעולא אמר ר' אלעזר וכו' שם דף י"א ע"ב. ב. שם
נמימרא הנזכרת. ג. וכו"כ הרא"ש שם, ויבאר שם משום דמפקיעא מחלי
אהדי כה"ג שלא ידקדקו זה אחר זה אלא בדבר הנראה. ד. שם נמימרא
הנזכרת. ה. וכמו שפירש רש"י שם [ד"ה מה שעלך] דכיון דננים וננות לא
אזי לזי דינא לא מצוין להו למימי. ו. וכו"כ הטור שם [ד"ה מה שעלך] בשם
הרי"ף [שם ה' ע"א מדפי הרי"ף] והכי אימא כיוצאמי [קידושין פ"א ה"ד].

באר היטב

שהתחלה היתה שלא בבעלים. שאני הכא דיש כאן שכירות חדשה, שסוס הראשון
לא שכן רק על חודש אחד, ודמיא למ"ש בפרק השואל וכתבו הטור נסמין שמ"ו,
דאם שכן פרה מאשה וינשאט לו דלמיה שאלה בבעלים ומפקיעה השכירות שלא
בבעלים, והכא נמי דכוותיה, עכ"ל: ב. חלקו. [והט"ו] תמה על פסק זה, והיטו
צ"ע, ע"ש:

חידושי רעק"א

סעיף ח' בהגה. אין חבירו חייב לשלם לו ההפסד. כ"ב, עין ט"ו שנתה, דלחר שחלקו מה הנאה יש בשמירתו דלחי שומר שכר:

ונמצא אחר זה שלא קיבל עליו גם הראשון רק שמירת החצי, ולא
יפסיד יותר מחצי. הגע עצמן, אם יש חפץ אחד בשותפות לגדול עם
קטן, ושניהם שומרים החפץ, וכי נאמר שאם יהיה נאבד באופן
שבעלמא השומר חייב, שהגדול משלם לקטן כלום מכיסו כיון שהקטן
אינו בר תשלומין על שמירתו, הא ודאי ליתא. ועוד קשה, הא איתא
בפרק השואל [כ"ב צ"ו ע"ב] בשכרה שלא בבעלים והדר שכרה בבעלים,
לא גריר שלא בבעלים את שכירות בבעלים שאחר זה, אע"ג דלא נעשה
משיכה חדשה, ה"נ נימא דמשעה שקיבלו שמירה ביחד אזלא שמירה
שבתחילה. ונלע"ד דכן פשטן של דברים. אם נגנב בשעה שעוסקין
ביחד שניהם סובלים ההיוק בשוה כל אחד, שלא קיבל עליו שמירה
חלק חבירו באותה שעה. אלא החילוק הוא, *אם נגנב בשעה שעוסק
הראשון לבדו, אז ישלם הוא לחבירו כל חצי שלו, ואם בשעה שעוסק
השני לבדו פטור מן הראשון. ויש לי עוד בזה ראייה בדברי סוגיות
התלמוד, אלא שאני להאריך: וכתב ב"י [סעיף י"א] בשם המרדכי [ב"ב
סי' תקל"ח], שכתב *מוהר"ם אפילו בסתם שהתחיל שותף אחד לשמור
לבדו מיקרי שומר שכר, (*ו"ח) שיוכל השני לומר דעתי היתה ג"כ
לשמור אח"כ, והמרדכי תלמידו חולק על זה. ונ"ל דאין הלכה כתלמיד
במקום הרב: נשאלתי. ראובן שכר סוס משמעון על חודש אחד, ואחר
יום אחד שכר את שמעון עצמו עם כל הסוסים שיש לו על ב' חדשים,

ביאור הגר"א

סעיף ט' מב. אחים. רא"ש [סי' י"ג] פרק קמא דנ"ק י"א [ע"ב]:
(ליקוט) אחים ב'ו. דלפילו מוונות אמרינן צ"ב קמ"ד ב' יוכלין האחין כ'ו
מסייעא ב'ו, כל שכן כה"ג, ושם קל"ט א' נמתניין אין הגדולים כ'ו אלא
חולקין בזה, ועיין סימן רפ"ו סעיף א' (ע"כ): מב. שמין צ"ק שם: מה.
כפי ב'ו אבל ב'ו. רא"ש שם, וכן משמע נגמרא שם מה שעליה, ועוד
מדקמאר שמין: מה. ואם קנו. גמרא שם: מה. בד"א. ירושלמי [פ"א
דקדושין ה"ד]: